

SORMÁS KÖZSÉG POLGÁRMESTERE

Tel.: 93/375-107

8881 Sormás, Fő út 1.

Fax.: 93/375-243

Lakóhely környezeti állapotáról a lakosság tájékoztatása

A környezet védelmének általános szabályairól szóló módosított 1995. évi LIII. törvény határozza meg a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait. A törvény kiemelt jelentőséget tulajdonít az ember és környezete harmonikus kapcsolata kialakításának, valamint a fenntartható fejlődés környezeti feltételei biztosításának. A törvény előírja a Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozását és ezzel összhangban helyi környezetvédelmi programok készítését. A beszámoló alapjául a nemrégiben elkészült Környezetvédelmi Program szolgált.

Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános feladatok

A települési környezet védelme érdekében végzett illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- A környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása
- Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében
- Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel

A térség és a település bemutatása

Sormás Nagykanizsával szomszédos település, tőle délnyugatra fekszik öt kilométerre. Határa igen nagy, zömében sík, kisebb részben dombos. A községben a Mántai patak és vízgyűjtő árok folyik, egyéb természetes vízfolyás. A községgel határos települések: Nagykanizsa, Homokkomárom Eszteregnye, Szepetnek.

Sormás település közigazgatási területe 16,37 km².

2017. január 1-jén 888 fő állandó lakos.

Népsűrűség: 54,18 fő/ km²

Lakóingatlanok száma: 323 db

Belterület: 124 Ha 9185 m² /421 földrészlet/

Zártkert: 39 Ha 7069 m² /239 földrészlet/

Külterület: 1472 Ha 3219 m² /469 földrészlet/

Belterületi kiépített út: 5,992 km

Külterületi kiépített út: 5,158 km

Gazdasági út (erdei): 11,106 km.

Járda: 6,136 km

Kerékpárút: 2,157 km
 Árok és folyóka 11,106 km.

A TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÁLLAPOTA

1.

1.1. A levegő állapota

Légszennyezettségi állapot

A levegőtisztaság-védelem fő célkitűzése az egészséges környezet érdekében a jó levegőminőség biztosítása, az emberi egészséget és a természetes környezetet veszélyeztető légszennyezettség kialakulásának megelőzése a jogszabályokban előírt levegővédelmi követelmények betartásával. Légszennyező anyagnak tekintjük a levegő természetes minőségét hátrányosan befolyásoló minden olyan anyagot, amely természetes forrásból vagy emberi tevékenység következtében kerül a levegőbe és amely káros lehet az emberi egészségre, a környezetre, valamint károsíthatja anyagi javainkat.

A település és környékének levegőtisztasága megfelelőnek minősül. Határértéket meghaladó emisszió forrás jelenleg nincsen a területen, létesítése és üzemeltetése a jövőben sem engedhető meg. Imissziós méréseket Sormáson nem végeztek, levegőtisztaság-védelmi panaszok nem jelentkeztek. Jelentős légszennyező anyag kibocsátás, illetve olyan telephely, amely ilyen kibocsátana, nincs a községben. Azonban a 7-es számú főközlekedési út a település levegőminőségét még mindig terheli az M7 autópálya megépülését követően is, mégha nem is olyan mértékben, mint az átadását megelőzően. A főút az É-D-i irányban elnyúló települést keresztben szeli át, kb. 300 m hosszan érintve a belterületet. Az út forgalmának porterhelése és szennyezőanyag kibocsátása, valamint a zaj- és rezgésterhelése az úthoz közelebb fekvő lakóházakat érinti. Az autópálya megépülését követően a főleg nehézgépjárművek tranzitforgalma okozta zaj- és levegőszennyezés áthelyeződött a település külterületének északi részére.

A környezetvédelmi szabályozásban a levegő védelmével kapcsolatosan jogszabály a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendeletet. Továbbra is hatályos a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet, melynek alapján a települést az 10. kategóriába sorolja. Ez az ország többi területét jelenti a rendeletben nevesítettek mellett.

Ennek alapján a légszennyezettség az alábbi zóna csoportokba tartozik:

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint											
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talajközel-i ózon	PM ₁₀ Arzén	PM ₁₀ Kadmium	PM ₁₀ Nikkel	PM ₁₀ Ólom	PM ₁₀ benz(a)-pirén
Légszennyezettségi agglomeráció											
10. Az ország többi területét	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D

A 4/2002-es rendelet alkalmazásában zónacsoport a légszennyezettség alapján kijelölt olyan területegységet jelent, amelyen belül a környezetvédelmi hatóság által meghatározott helyen, a szennyező anyag koncentrációja tartósan vagy időszakosan a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 5. mellékletében meghatározott tartományok valamelyikébe esik.

A zónába sorolás a tervezési területre nem ad értékelhető adatot, ugyanis a zónán belüli átlagot jeleníti meg. Az agglomerációban a légszennyezés megállapítására a mérőhálózat hivatott, mely folyamatosan végrehajtja a légszennyezettség méréssel történő ellenőrzését. Az országban a levegőminőség mértékének, tér- és időbeli alakulásának megállapítása telepített mérőhálózati keretek között történik.

Sormáson és környékén sem állandó, sem időszakos, sem automata és sem manuális légszennyezettség mérés nem történik az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat tevékenysége során. A területhez legközelebb eső automata mérőállomás az Őrségben található. Diffúz légszennyezést a növényzettel időszakosan fedett szántóföldekről, illetve burkolatlan utakról származó por, valamint a bányászati tevékenység diffúz terhelése jelenti. A mezőgazdasági tevékenység esetében elmondható, hogy a település nagy kiterjedésű, intenzíven használt szántóterületekkel rendelkezik, továbbá domborzat sem akadályozza a deflációból eredő porszennyezést. Az állattartó mezőgazdasági telepek, vállalkozások jelentős bűzhatást okoznak/okozhatnak.

A jelentősebb belterületi utak burkoltak, a település mellékútjai, külterületi útjai burkolatlan földutak, melyek különösen a nyári időszakban jelenthetnek porszennyezést.

A településen jelentősebb légszennyezettséget okozó, illetve a levegőtisztaság-védelmi jogszabályok által előírt határértékeket meghaladó ipari tevékenység, káros légszennyezőanyag kibocsátás nem található.

Légszennyezés adódhat még az avar és kerti hulladékok égetéséről, valamint a korszerűtlen tüzelési technikákból, illetve az elégetett hulladékokból (műanyag, rongyok, stb).

Légszennyező pontforrások

A településen határértéket meghaladó légszennyezés az utóbbi időszakban nem volt. A levegő minőségét alapvetően a fűtésből és a közlekedésből adódó füstgáz és porszennyezés határozza meg.

A település *földgázellátása* megoldott, a lakások fűtése nagyrészt vezetékes gázzal történik. A háztartási gázfogyasztók száma 2015-ben 279 db, mely a meglévő lakásállomány 86%-át jelentik. Ez gyakorlatilag a fűtési fogyasztók arányát is jelenti. Az általános fogyasztók aránya 3,7%, mely a háztartási fogyasztók közé nem számítható.

A légszennyezettséget meghatározza továbbá a *szén- és fatüzelés*, mely nagyobb terhelést jelent a kibocsátott légszennyezőanyag tekintetében, mint a gáztüzelés. A kommunális eredetű légszennyezés az alacsony kibocsátási magasságok miatt meghatározó szerepű a helyi légszennyezettség kialakulásában. A fatüzelésre a szénmonoxid és nitrogéndioxid, szilárdanyag (pernye) és korom légszennyező anyagok kibocsátása jellemző. A szén elégetésekor kéndioxid is keletkezik. Így fűtésből továbbra is várható levegőszennyezés. Itt kell megemlíteni a lakosság

körében tapasztalható korszerűtlen tüzelési technikák, illetve a különféle hulladékok (műanyag, rongyok, stb) használatának gyakorlatát.

A közlekedésből eredő légszennyezettségre vonatkozó mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A közigazgatási területen haladó, belterületet is érintő 7. számú főút okoz említendő légszennyezést, mely elsősorban annak közvetlen közelében tapasztalható. Az áthaladó gépjárműforgalom kedvezőtlenül befolyásolja a levegőminőséget az áthaladó gépjárművek számával összefüggésben. A közlekedési eredetű emissziót jellemzően szén-monoxid, széndioxid, nitrogén-oxidok és telítetlen szénhidrogének alkotják. Ezek közül a telítetlen szénhidrogének közvetlenül az utak környezetében rakódnak le. Mivel az átmenő forgalom az M7 autópálya átadását követően mérséklődött, jelentős mértékű levegőszennyezés nem adódik, elmondható, hogy a forgalomból eredő füstszennyezés valószínűsíthetően a határérték alatt marad. A gépjármű motorokból és a gumiabroncsok kopásából származó szilárd szennyezőanyagok és a hozzájuk kötődő policiklikus aromás szénhidrogének egy része az úttest szélétől számított kb. 10 m széles sávban kiülepedik a talajra, a növényzetre és a tereptárgyakra. Ezek jellemző szemcseátmérője 60 µm-nél kisebb. Jelentős az 1 µm-nél kisebb frakció is, amely az utaktól jóval távolabbra is eljuthat. A gázhalmazállapotú légszennyező anyagok az úttengelytől számított több száz méterre is mérhetőek, a meteorológiai és domborzati viszonyoktól függően változó koncentrációban. A település jó átszellőzési viszonyai miatt kedvező módon a távolabbi lakóházakra a főút forgalma jelentős terhelést nem jelent. A település területén lévő burkolatlan utak felületéről származó diffúz légszennyezés, mint porszennyezés ellen védekezni kell.

A lakosság körében, szabályozott keretek között végrehajtott *kerti hulladékégetés* jelentősebb légszennyezés nélkül végezhető. Az avar és kerti hulladék nyílttéri égetésére vonatkozó szabályokat az Önkormányzat a kerti hulladékok és avar égetéséről szóló 2/2010. (III. 12.) számú önkormányzati rendeletben hozta meg. A rendelet szabályozza a hulladékok égetésének módját és idejét. A kerti hulladékok égetése május 1-től október 30-ig hétfőn és pénteken 15.00 órától 19.00 óráig lehetséges belterületen, kivéve, ha ezek ünnepnapra esnek.

Az *állattartási* tevékenység potenciális helyhez kötött diffúz légszennyező forrásnak minősül. A Zöld-Mező Agro Szövetkezethél lévő állattartó telep működése sem jár jelentős bűzhatással, a lakott területtől kellő távolságban helyezkedik el, így a település lakosságára nincs zavaró hatása. Ennek ellenére bizonyos széljárásakor az állattartás során keletkező trágyából felszabaduló esetleges bűz időnként kellemetlen szaghatást okozhat.

Az *allergén* pollent termelő *gyomnövények* (parlagfű, fekete üröm, lándzsás útifű, gyermekláncfű, vadsóska, disznóparéj, libatop) elterjedtek a településen is. Közegészségügyi szempontból leginkább a parlagfű allergiát okozó pollenje terheli a nyári időszakban az arra érzékeny lakosságot. Az ingatlan tulajdonosokat (használókat) terheli az a kötelezettség, hogy ezeket a növényeket irtásuk, elszaporodásukat megakadályozzák.

Mezőgazdasági talajművelés során kisebb mértékű *porszennyezéssel*, alkalomszerűen növényvédőszerke levegőbe kerülésével számolni kell. Több utca is szántók mellett helyezkedik el és kevésben található megfelelő utcafásítás. Védőfásítás, véderdő nem védi a települést. A mezőgazdasági földutak használatából is adódhat minimális porterhelés.

A település levegő minőségét az alábbi tényezők befolyásolják:

- A mezőgazdasági tevékenységből eredő diffúz légszennyezés, kiporzás (talajművelés, természárítás),
- Állattartásból eredő bűzkibocsátás,
- Közlekedésből eredő porszennyezés,
- Fűtés (hagyományos illetve vegyes tüzelés,)
- Pollenallergiát okozó gyomok elterjedése.
- A vonatkozó rendelet szerint engedélyezett lakossági égetésből származó füstszennyezés (kerti hulladék és avar égetés).

Problémák:

- A meglévő gázhálózatra való rákötések száma nem teljes, a fűtésre használt alternatív anyagok légszennyezést okozhatnak,
- A közlekedés, valamint a mezőgazdasági talajművelés okozta porterhelés csökkenésére nincs elegendő fasor, erdősáv telepítve (mind kül-, illetve belterületen).

1.2. Zaj- és rezgésvédelem

Sormás területe zajterhelésének értékelésére hivatalos mérési adatok 2004 óta nem állnak rendelkezésre.

Sormás általános zajterhelését jellemzően a közúti közlekedésből származó zaj mértéke határozza meg, tekintve, hogy a település közigazgatási területén, illetve annak környezetében jelentős zajforrással üzemelő ipari tevékenység nincs, vasútvonal nem érinti a települést és a repülési zaj is elhanyagolható.

A problémát okozó *közlekedési zaj- és rezgés* elsősorban az É-D-i irányban elnyúló települést keresztben átszelő, a belterületet kb. 300 m hosszán érintő 7. sz. főközlekedési út mentén tapasztalható.

Az UVATERV Zrt. által, a Nemzeti Autópálya Rt. (Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.) részére készített készített Részletes környezeti hatástanulmányban 2020 évre előzetes forgalom-becslés készült, mely alapján az M7 autópálya mentén a zajhatárértékek (nappal 65dB, éjjel 55dB) számítások szerint nappal kb. 50 m-re, éjjel kb. 100 m-re teljesülnek, az autópálya tengelyétől mérve (akadálytalan hangterjedés, hangelnyelő talaj esetén). Mivel az autópálya közvetlen hatásterülete Sormás külterületére esik, az autópálya forgalmából adódó környezetterheléssel nem kell számolni, a lakóterületnek a távolság és a Sormási erdő megfelelő védelmet nyújt.

A közlekedési zaj emisszió meghatározó tényezője a forgalom nagysága, összetétele és eloszlása. A zaj és rezgés terhelés megállapítása a forgalom összetételéből egységjárműre történő átszámítással történik. A számításnál a személygépkocsi 1, a motorkerékpár 0,7, tehergépkocsi szerelvény 2,5-es szorzóval határozható meg. A közúti közlekedés okozta zajcsúcs növekedése már nem várható, de a magas zajszint időtartama emelkedik. Itt kell megemlíteni, hogy az őszi természárításnál a zajszint ugrásszerűen megnőhet. Míg korábban a 8-18 h-ig terjedő napszak volt kiemelkedően zajos, addig jelenleg már az éjszakai időszak is annak számíthat.

Kereskedelmi, vendéglátó, szabadidős tevékenységek által keltett zajhatásról az Önkormányzathoz az utóbbi években panaszt, bejelentést nem nyújtott be a lakosság.

A gazdasági helyzet javulásával további terheléssel lehet számolni. A közutak átmenő forgalma által keltett a zaj- és rezgés terhelésre különös figyelemmel kell lenni.

Problémák:

- A közúti (személy- és tehergépjármű) közlekedés által okozott zaj- és rezgés hatás.

1.3. Zöldfelület-gazdálkodás

A zöldfelületek közé tartoznak a zöldterületek (közparkok), a zöldfelületi jellegű intézmények területei, kertjei (iskola kert, sportpálya, temető), valamint az utcák, teresedések fasorai, növényzettel fedett részei, továbbá a kül- és belterületen megtalálható erdő-, valamint mezőgazdasági területek, a vízfolyásokat kísérő ligeterdők, vizenyős területek.

A település zöldfelületi rendszerének hármaskörű funkciója van: ökológiai-, használati érték, és vizuális-esztétikai jelentősége van. A település ökológiai adottságai javításának leglényegesebb eszköze az ültetett növényzet. A zöldfelület előnyösen módosítja a helyi klíma alakulását. Előnyösen befolyásolja a település hő- és vízháztartási viszonyait, valamint a levegő szennyezettségének és a zajhatások mértékét is csökkenti. A zöldfelületek vizuális, esztétikai hatása: a dekoratív növényzettel borított közparkok, közkertek, a fásított utcák hozzájárulnak a kedvező településképi kialakításához. (pl. elfedik az előnytelen megjelenésű területrészeket, ipari, gazdasági használatú, vagy a rombolt területeket).

Az utakat kísérő széles zöldsáv, a nagy telekméretű ingatlanok kertjei, a hegyes szögben található utcák zöld növényzettel fedett „csomópontjai” (háromszög alakú terek) a zöldfelületi rendszer különleges elemeit jelentik.

Az összes *zöldterület* nagysága 4.813 m² volt 2015-ben, mely méret 2009-től nem változott. Sormás zöldfelületi rendszere a széles, utat kísérő füves területekből, fasorokból álló „zöldfolyosókból” (Kossuth u., Petőfi u.), melyek a beépített részek között É-D-i irányban hosszan elnyúlva helyezkednek el és a település belterületi határán lévő jelentős zöldfelületi elemekből (sportpálya, temető) épül fel.

A település biológiailag aktív felületeinek nagysága jelentős. Ezen belül a klasszikus értelemben vett, a lakosságot szolgáló, minőségi zöldfelületek aránya a község területéhez képest kicsi.

Településszintű közpark:

Sormás zöldfelületi központjában a 7. számú főúttól északra elhelyezkedő, a Petőfi u. két irányú útja közrefogásában szép, gondozott zöldterület foglal helyet, több pihenőhellyel. A főteret az Önkormányzat épülete mellett elterülő 0,6 ha-os terület alkotja szoborcsoporttal.

A település zöldfelületi elemeihez tartozik a kisgyermekek számára megfelelően felszerelt játszótér is:

Sormás zöldfelületi ellátottsága a biológiai aktivitás tekintetében megfelelő. Ezt elősegítik a településközpontokhoz szervesen kapcsolódó a község belső részeiben lévő nagyméretű telkek

növény-együtteseik és az utakat kísérő széles sávban elhelyezkedő növényzet. Használati érték szerint is megfelelőnek mondható a települési zöldfelületi elemek.

Lakókerterek, zártkerterek

A magánkerterek olyan, elsősorban épületekhez kapcsolódó zöldfelületek, melyek a tulajdonosok számára biztosítanak kellemes külső környezetet, lehetőséget pihenésre, sportra, játékra, kiskert művelésre, rekreációra.

Vonalas zöldfelületi elemek, utcafasítás

Sormás zöldfelületi rendszerének „zöldfolyosói” a jelenlegi főközlekedési utak (Petőfi u., Kossuth u.) mentén ültetett fasorok.

Az Önkormányzat nagy gondot fordít a közterületek és utak melletti zöldterületek gondozására, karbantartására, a virágosításra, fák és cserjék ültetésére. Elegendő számú hulladékgyűjtőt helyeztek ki e területekre.

Problémák:

- Zöldfelületre vonatkozó fejlesztési koncepció, terv hiánya

1.4. A települési környezet (vizuális környezetterhelés) és a közterületek tisztasága

Vizuális környezetterhelésről olyan esetben beszélhetünk, amikor bizonyos épített, vagy emberi beavatkozás hatására létrejött tájelemek látványa zavarólag hat közvetlen, vagy tágabb környezetükre. Gyárkémények, hírközlési tornyok, magasházak, víztornyok, bányák hatása távolabbról is érzékelhető, míg a közművezetékek és nagyméretű földművek döntően közvetlen környezetükben zavaróak. Sormás esetében nagy jelentőségű, távolról érzékelhető zavaró vizuális elem a vezeték nélküli telefonrendszer átjátszó tornya, valamint a vízművek víztornya.

Vizuális környezetterhelés illegális hulladéklerakás formájában is megjelenik a településen.

Illegális hulladéklerakás a település északi részén tapasztalható, a szennyvíztisztító felé menő út, valamint a „hegyi” út mentén. Ezek megszüntetésére vonatkozóan az Önkormányzat több alkalommal kísérletet tett.

Vizuális környezetterhelés közé sorolható a kedvezőtlen beépítések, valamint a nem rendeltetésszerű területhasználatok is. Ebbe a csoportba tartoznak a leromlott állagú épületek, lakóingatlanok is. Ezek jellemzően azon esetekben fordul elő, ahol a tulajdonosok ritkán, vagy egyáltalán nem látogatják, használják ingatlanjaikat, így a fenntartás hiánya miatt mind telken belül, mind a közterületen elhanyagolt, rendezetlen a terület.

Az Önkormányzat a település környezetére vonatkozóan, annak fejlesztésére a lakosság elégedettsége érdekében, kiemelt figyelmet fordít, virágosít, fákat, cserjéket ültet.

A településen a közterületek jellemzően tiszták, rendezettek, melyeket az Önkormányzat közhasznú foglalkoztatás keretében tart karban.

A közterületek tisztaságához tartozik a téli időszakban a járdák, közutak sikosságmentesítése. A jég, a letaposott hó folyamatos kihívást és megoldandó problémát jelent a mindenki számára. A közutakra vonatkozóan a helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendelet kimondja, hogy a közút kezelőjének a helyi közutakat tisztán kell tartania.

A közút tisztántartása magában foglalja a közút tisztítását - ideértve a hulladék eltávolítását is -, a közútról a hó eltakarítását, továbbá az út síkossága elleni védekezést, míg az ingatlanok előtti járdát az adott ingatlan tulajdonosának kötelessége takarítani, síkosságmentesíteni. A lakosság körében többször előfordul, hogy a síkosságmentesítés nem környezetkímélő anyagokkal történik, miközben kiemelt figyelmet kell fordítani e munkák során a kerékpárutak, a gyalogutak, a gyalogjárdák és a várakozóhelyek mentén lévő növényzet (fasorok, cserjék) védelmére. A síkosságmentesítés során a nátrium klorid vagyis a konyhasó alkalmazását kerülni kell, helyette javasolt az útkáli, vagy a kalcium klorid használata, valamint minden olyan szóróanyag, ami nem sótartalmú, pl. homok, zúzalék, fűrészpor.

Problémák:

- Illegális hulladéklerakás
- Téli időszakban a járdák síkosságmentesítése jellemzően nem környezetkímélő anyagokkal történik

1.5. Hulladékgazdálkodás

A településen a kommunális hulladékok gyűjtése megoldott, a kommunális szilárd hulladékot szervezett keretek között szállítják el. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Hulladéktörvény) 62. § (1) bekezdése alapján hulladékgazdálkodási tevékenység kizárólag a környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

A település hulladékgazdálkodásról szóló 2/2016. (II. 23.) önkormányzati rendelete alapján az önkormányzat által a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással megbízott szolgáltató a Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. (8800 Nagykanizsa, Vár u. 5.). E rendeletben meghatározásra kerültek az ingatlanhasználók települési hulladékkal kapcsolatos kötelezettségei, a Közszolgáltató jogai és kötelezettségei, a települési hulladék begyűjtésének szabályai, az elkülönített gyűjtés, a házhoz menő hulladékgyűjtés szabályai, a települési hulladék begyűjtésének szabályai, a zöldhulladék és eseti hulladék szállításának szabályai, a közszolgáltatási díj megfizetésének rendje.

A nem közművel gyűjtött települési folyékony hulladék szállítására, elhelyezésére, ártalmatlanítására vonatkozó közszolgáltatással megbízott szolgáltató Polainé Marek Valéria vállalkozó (8800 Nagykanizsa, Gárdonyi u. 1., engedély száma: 4549-3/3/2013). A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység csak és kizárólag hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékokra és azzal kapcsolatos tevékenységekre terjed ki. A Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft-vel kötött közszolgáltatási szerződés határideje 2021. február 28., míg a Polainé Marek Valéria vállalkozóval kötött közszolgáltatási szerződés 2017. december 31-én lejár.

A közszolgáltatási szerződés részletesen tartalmazza a hulladékgazdálkodási közszolgáltató feladatait, melyek az ingatlanhasználóknál keletkező települési hulladék (a háztartási és a háztartási hulladékhoz hasonló szilárd hulladék) gyűjtésére, átvételére, elszállítására, ártalmatlanítására, valamint a települési szilárd hulladék egyes összetevőinek elkülönített gyűjtésére, valamint azok hasznosítására és ártalmatlanítására vonatkoznak.

A hulladékgazdálkodás körébe tartozik a települési szilárd kommunális hulladék és a kommunális szennyvíz gyűjtése és elhelyezése.

Települési szilárd kommunális hulladék

A településen a települési szilárd hulladékhoz kapcsolódó hulladékgazdálkodási tevékenységet a Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. végzi közszolgáltatási szerződés keretében. A közszolgáltatási szerződés 2014. december 19-én lett aláírva, a közszolgáltatás területi hatálya a település közigazgatási területére, időbeli hatálya 2021. február 28-ig érvényes. A begyűjtött települési szilárd hulladékok elhelyezése és ártalmatlanítása a Nagykanizsa-Bagola Regionális Hulladéklerakón történik.

A Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. feladatai az alábbiak:

- *hulladékszállítás*, az ingatlanhasználók által a közszolgáltató szállítóeszközéhez rendszeresített zárt hulladékgyűjtő edényben (60, 80, 120 l-es űrmértékű, az ingatlanon lévő háztartás létszámától függően) gyűjtött települési hulladék összegyűjtése az ingatlanhasználóktól és ezek elszállítása, ideértve a háztartásban képződő vegyes hulladékot, a lakossági hulladék gyűjtése heti gyakorisággal házhoz menő begyűjtési rendszerben történik; az elkülönítetten gyűjtött hulladék összegyűjtése és elszállítása: lomtalanítás, elektronikai hulladék elszállítása évente kétszer, zöldhulladékok havi rendszerességgel márciustól novemberig,
- *hulladéklerakás, ártalmatlanítás, hasznosítás*, a hulladék lerakása hulladéklerakóban történik.

Az ingatlanhasználó köteles a Viridis-Pannonia Kft. által szervezett közszolgáltatást igénybe venni.

A községben 1 db *hulladékgyűjtő szigetet* telepítettek a Kossuth u. és a Fő u. kereszteződésében a buszmegálló szomszédságában. Ezen a szigeten rendezett körülmények között papír, üveg (fehér és színes külön tárolóban gyűjtve) és műanyag termékek elhelyezésére van lehetőség. Az edénytípus műanyag, harang-alulüritős, az edényméret 2100 l. Összesen 5 darab gyűjtő edény lett telepítve a területen, 1 db a papír, 2-2 db a műanyag és az üveg anyagáram gyűjtésére. A településen rendszeresített hulladékgyűjtősziget megfelel az egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Kormányrendelet szerinti előírásoknak, de azok használatára külön figyelmet kell fordítani.

A gyűjtőszigeten keletkező hulladékokat a Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. gyűjti be.)

A településen *hulladékgyűjtő udvar* nem épült, a település mérete miatt nem is indokolt. A legközelebbi hulladékudvar Nagykanizsán található (Nagykanizsa 03471/1 hrsz, Nagykanizsa-Bagola 1006/2 hrsz), üzemeltető a Saubermacher-Pannónia Kft. (Forrás: Zala Megyei Területfejlesztési Konceptió, Területi hatásvizsgálat, 2013). A hulladékudvarok részben azoknak a hulladékoknak a térítésmentes átvételére szakosodtak, amelyek a háztartási gyűjtőedényekben nem helyezhetők el, illetve azokra, melyeket a lomtalanítási akciók során sem szállítanak el. Így az elkülönítve gyűjtött másodnyersanyagokon kívül itt lehet leadni a nagydarabos hulladékokat, kisebb, a lakások bontásánál, átalakításánál keletkező hulladékot és a háztartási veszélyes hulladékokat.

A szelektíven gyűjtött hulladékok mennyiségének és részarányának növelése és a környezettudatosabb lakossági magatartás elérésének érdekében a szelektív hulladékgyűjtő rendszer megfelelő üzemeltetését, fejlesztését szorgalmazni kell összekötve a lakossági szemléletformálással, tájékoztatással, a szelektív hulladékgyűjtési morál javításával, az elkülönített gyűjtés módjának pontosabb betartásával.

Házhoz menő (zsákos) szelektív hulladékgyűjtés szolgáltatás a településen az ingatlanhasználó a hulladékokat elkülönítetten köteles gyűjteni. A háztartási vegyes hulladéktól elkülönítetten, a közszolgáltató által biztosított zsákban és általa előírt módon kell gyűjteni a papír-, a műanyag- és fém hulladékot a következők szerint:

- a. a papírhulladékot összehajtogatva a közszolgáltató által biztosított kék színű zsákba;
- b. műanyag-, a Tetra Pak, valamint a fém hulladékot együttesen a közszolgáltató által biztosított sárga színű zsákba kell helyezni.

Az elkülönítetten gyűjtött hulladék elszállításának gyakoriságát szállítási naptár rögzíti, amely egy évre előre készül. A szállítási gyakoriság egy hónapnál hosszabb nem lehet. A hasznosítható hulladék értékesítéséről, további kezeléséről a közszolgáltató jogosult gondoskodni.

2017-ben a szállítási napok száma mind a papír mind a műanyag hulladékok esetében 13, a szállítási nap szerda. A szelektíven gyűjtött hulladékok utóválogatására a Saubermacher-Pannónia Kft. Nagykanizsa 1006/2 hrsz-ú válogatóhelyén van lehetőség

Műanyag hulladékoknak kihelyezett szelektív hulladékgyűjtő zsákok az Arany János utcában egy szerdai napon

Évek/Hulladékok (a mennyiségek tonnában vannak megadva)	Papír hulladék		Műanyag csomagolási hulladék		Üveg csomagolási hulladék
	Netta		Viridis	Netta	Viridis
	Lakossági	Ipari	Lakossági	Ipari	Lakossági
Pannónia cégcsoport tagjai					
2014	-	-	2,0	-	4,3
2015	-	2,8	2,8	0,02	5,8
2016	0,34	6,8	3,8	0,3	2,6

Lomtalanítást is a Viridis-Pannónia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. végzi évente két egy alkalommal. A szolgáltató meghatározott időpontokban történő lomtalanítást végez. A lomtalanítás keretében lehetőség van megválni a háztartásoknál keletkezett nagydarabos hulladékoktól. A lomtalanítás időpontjáról az Önkormányzat tájékoztatja a lakosságot. A lom nem tartalmazhat háztartási szemetet, építési törmelék, kerti hulladékot és faágat, elektronikai hulladékot, valamint veszélyes hulladékot (pl. festék, gyógyszer, vegyszer, autógumi). A lomtalanítással egyidőben történik a *veszélyes hulladékok* és az *elektronikai hulladékok* elszállítása is. Az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 197/2014. (VIII. 1.) Kormányrendelet alapján az elektromos és elektronikai termékeket gyártó és forgalmazó cégek 2005. augusztus 13-ától kötelesek visszagyűjteni, hasznosítani a használatból kivont elektromos és elektronikus berendezések hulladékait. A normálizzók, halogénizzók és a háztartásban használt lámpatestek nem tartoznak Kormányrendelet hatálya alá.

Évek/Hulladékok (a mennyiségek tonnában vannak megadva)	Kommunális hulladék			Lomhulladék	
	Viridis		Netta	Viridis	Netta
Pannonia cégcsoport tagjai	<i>Lakossági</i>	<i>Ipari</i>	<i>Ipari</i>	<i>Lakossági</i>	<i>Ipari</i>
2014	200,75	14,5	1,3	12,5	1,3
2015	177,7	27,3	-	11,1	0,7
2016	195,1	17,95	-	10,76	7,6

(Forrás: Önkormányzat)

A *zöldhulladék (lomhulladék)* elszállítását a lakosság részére havonta egy alkalommal biztosítja a Netta-Pannonia Kft. (a Pannonia cégcsoport tagja) házhoz menően és elkülönítetten gyűjtötten. A szállítási gyakoriság 2017-ben márciustól novemberig szerdai napokon történik, összesen kilenc alkalommal, továbbá minden év januárjában a karácsonyfa elszállításáról is gondoskodik a Netta-Pannonia Kft.

Komposztálás megvalósítására települési szinten nincsen igény, azonban igény mutatkozik a lakosság körében az ingatlanon elhelyezett házi komposztáló ládák használatára. Amennyiben ezt a tevékenységet a lakosság teljes körében meg kívánja valósítani az Önkormányzat, a szakszerű komposztálásához és hasznosításához szükség lenne a házi komposztálás népszerűsítésére, támogatására is a lerakásra kerülő szerves hulladék csökkentése érdekében. A biohulladékkezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről szóló 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendeletre figyelemmel kell lenni.

Állati eredetű veszélyes hulladékok: Az állati eredetű veszélyes hulladékok elszállítását az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. végzi el egyedi eseti szerződések alapján. Az ATEV Zrt. az ország egész területén keletkező állati eredetű melléktermék begyűjtését és ártalmatlanítását végzi. Tevékenysége két fő csoportra osztható: állati termékek begyűjtése, kezelése, ártalmatlanítása, valamint késztermék előállítás és értékesítés.

Az elhullott állatok saját telken történő ártalmatlanítását, elföldelését – évente legfeljebb 100, illetve 200 kg össztömegig - a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról szóló 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 10. §, 11. §-a alapján lehet végrehajtani.

A háztartásokban, illetve egyéb termelőknél keletkező veszélyes hulladékokkal kapcsolatban be kell tartani a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Kormányrendelet előírásait.

2006-2015 években az alábbiak szerint képződött hulladék a településen

	A lakosságtól elszállított települési hulladék (tonna)	Összes elszállított települési hulladék (tonna)

2006	206	219
2007	207,4	230,5
2008	207,2	260,4
2009	185,4	230,8
2010	187,7	239,9
2011	175,3	224,8
2012	167,6	215,2
2013	180	234,1
2014	213,3	241,1
2015	188,8	221,9

A mezőgazdasági eredetű folyékony hulladék (hígtrágya) megfelelő gyűjtéséről kezeléséről állattartó telepek esetén a gazdálkodó saját költségén köteles gondoskodni. Állati trágyát csak szigetelt alapú, a csurgalékvíz összegyűjtésére szolgáló gyűjtőcsatornával és aknával ellátott helyen lehet tárolni. Hígtrágya, trágyalé, csurgalékvíz kizárólag szivárgásmentes, szigetelt tartályban vagy medencében tárolható. Ezen előírásokat minden esetben be kell tartatni a mezőgazdasági vállalkozókkal.

Települési egyéb hulladékok: Az építési-bontási hulladékok elhelyezésével, hasznosításával kapcsolatban figyelemmel kell lenni arra, hogy a területek fejlesztésével együtt járó építkezések, mélyépítési- és rendezési munkálatok során keletkező hulladékokat a Hulladéktörvény és a vonatkozó végrehajtási rendeletek előírásai szerint kell kezelni. Építési munkálatok során esetlegesen felszínre kerülő szennyezett anyagok szakszerű kitermelésével és ártalmatlanításával mentesítendő a beépítésre kerülő ingatlan. A kivitelezési munkálatok, illetve az üzemeltetés során keletkező hulladékok nyilvántartása és az adatszolgáltatás a hatályos jogszabályok előírásai szerint végzendő. Az építési-bontási hulladék elszállítását a Netta-Pannónia Szolgáltató Kft. végzi el térítés ellenében konténer igényléssel.

Évek/Hulladékok (a mennyiségek tonnában vannak megadva)	Inert hulladékok (kevert építési, beton, téglá, cserép, kerámia hulladék)		Veszélyes hulladék	
	Netta		Netta	
Pannónia cégcsoport tagjai	<i>Lakossági</i>	<i>Ipari</i>	<i>Lakossági</i>	<i>Ipari</i>
2014	-	45,4	1,1	1,9
2015	11,3	21,6	-	2,4
2016	3,8	7,4	2,2	4,2

A településen keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok ártalmatlanításra, hasznosításra történő átadása csak az adott hulladékokra érvényes kezelési engedéllyel rendelkező vállalkozásnak történhet. A kezelési engedély meglétéről a hulladék átadását megelőzően meg kell győződni.

Települési folyékony hulladék

A nem közművel gyűjtött, azaz a csatornahálózatra rá nem kötött ingatlanok esetében a települési folyékony hulladék szállítására, elhelyezésére, ártalmatlanítására vonatkozó közszolgáltatással megbízott szolgáltató Polainé Marek Valéria vállalkozó (8800 Nagykanizsa, Gárdonyi u. 1., engedély száma: 4549-3/3/2013). A vállalkozó vállalja a településen nem

közművel összegyűjtött települési folyékony hulladék ideiglenes tárolására szolgáló létesítmények (szennyvízagnák) kiürítését, tartalmának elszállítását, elhelyezését és ártalmatlanítását. A közszolgáltató az általa üzemeltetett Nagykanizsa, 014/3 hrsz-ú szántóföldi barázdás ürítőhelyen köteles elhelyezni a szippantott szennyvizet. Az engedély hatálya alá nem tartozó időszakon kívüli időtartamban a nagykanizsai Dél-Zalai Víz- és Csatornamű Zrt. üzemelésében lévő szennyvíztisztító telepre köteles szállítani.

A közszolgáltatást a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtérére vonatkozó helyi közszolgáltatásról szóló 14/2014. (IX. 29.) önkormányzati rendelet alapján kell végrehajtani.

A településről közvetlenül a szennyvíztisztító telepre szállított folyékony hulladék mennyiségéről nem áll rendelkezésre adat, információ, mivel a közszolgáltató nem készít beszámolót.

Illegális hulladéklerakás

Illegális hulladéklerakás a település északi részén tapasztalható, a szennyvíztisztító felé menő út, valamint a „hegyi” út mentén. Ezek megszüntetésére vonatkozóan az Önkormányzat több alkalommal tett kísérletet.

Az illegális hulladéklerakás egyrészt szennyezheti a felszíni és felszín alatti vizeket, továbbá a tájesztétikai kívánalmakat tekintve látványromboló hatásuk is van.

Hulladéklerakó rekultivációja

A település belterületétől északra, az erdő szélén (025 hrsz) található felhagyott szilárd hulladéklerakón 890 t hulladék halmozódott fel. A hulladéklerakó rekultivációs munkáinak elvégzése 2008.07.21-2009.10.21. között került sor az Európai Unió által társfinanszírozott (ISPA) projektként a Nyugat-Balaton és Zala völgye Térségi Regionális Szilárdhulladék-gazdálkodási Rendszer című projekt keretében.

Problémák:

- Zöld- és biológiailag lebontható hulladékok megfelelő kezelése az ingatlanokon,
- A mezőgazdasági eredetű folyékony hulladék (hígtrágya) lehetséges környezetszennyező hatása,
- Illegális hulladéklerakások szennyező és tájesztétikai hatásai.

1.6. Energiagazdálkodás

Elektromos hálózat

Az elektromos hálózat kiépült Sormáson. Az elektromos energia szolgáltatója az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. (Pécs). A településen villamosenergia ellátása 100%-osnak tekinthető.

A település közvilágítása jellemzően a kiefeszültségű elosztóhálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejekkel biztosított. A megvilágítás csak a közlekedés biztonsági követelményeket elégíti ki. Mivel a minőséget tekintve nem igazán felel meg az elvárásoknak, az Önkormányzat árajánlatot kért be a közvilágítás korszerűsítésére egy szakértő társaságtól. A Képviselő-testület döntése az ügyben folyamatban van.

A villamosenergia-fogyasztók száma 2015-ben 360 db volt, melyből a háztartási villamosenergia fogyasztók aránya 90,1%. A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége az összes villamosenergia mennyiségnek a 43,7%-a, mutatva az intézmények, főként a vállalatok energiaigényét. A közintézmények villamos energia ellátása biztosított, a településen működő vállalkozások, nagyváltó fogyasztók energiaigényét a hálózat szintén biztosítani tudja, a további fejlesztéseknek sincs műszaki akadálya.

Gázellátás

A település korszerű termikus energiaellátása biztosítható a komplex földgázellátással. A földgáz alkalmas egyedi berendezésekkel, jól szabályozható, automatikus üzemvitelű, teljes komfortot nyújtó ellátás biztosítására. Fűtésre, használati melegvíz termelésre és főzésre egyaránt energiatakarékosan, gazdaságosan hasznosítható.

A gázvezeték hálózat a '80-as évek végén készült el. A hálózathoz kapcsolódó háztartási fogyasztók aránya a lakásállományt tekintve 86%. A gázszolgáltató a E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt.

Jellemzően a kisnyomású gáz előállítását telkenként elhelyezett egyedi nyomásszabályozókkal megoldott. Az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is. Az egyedi, házi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen a fogyasztói igényeket kielégíteni.

A háztartási gázfogyasztók száma 2015-ben 279 db volt, mely az összes gázfogyasztók számának 96%-a. Az összes gázcsőhálózat hossza 17,3 km, mely az utóbbi 5 évben nem változott.

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával megoldott. A villamosenergia ellátással az intézmények világítási és technológiai igényeit elégítik ki, a fűtési célú energia ellátásuk pedig földgáz hasznosításával biztosított.

Az Önkormányzat ezidáig az alábbi energetikai korszerűsítést célzó pályázati projektet valósította meg:

Sormás község épületeinek energetikai felújítása, Épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás energiatakarékos átalakítása, korszerűsítése: A megvalósítás időpontja 2013.12.10-2014.11.26. A projekt összes költsége 20.650.000,- Ft. Azonosító szám: KEOP-5.5.0/A/12-2013-0040.

Az energiaárak emelkedésével lakossági szinten is egyre inkább előtérbe kerül az energiatakarékosság és a megújuló energiaforrások hasznosítása. Az energiatakarékosság tekintetében a felújításra kerülő épületeknél már meghatározó szempont a korszerű fűtési technológia alkalmazása, a házak hőszigetelése és megfelelő minőségű hőszigetelő nyílászárók beépítése.

Megújuló energia

A megújuló energiaforrások alatt a nem fosszilis megújuló energiaforrások, így a szél, nap, geotermikus, vízenergia, biomassza, hulladéklerakó helyeken és szennyvíztisztító telepeken keletkező gázok, biogázok energiáját értjük. A megújuló energiaforrások hasznosítása hozzájárul a környezet védelméhez és a fenntartható fejlődéshez.

A hazai megújuló energiaforrások felhasználásának növelésére vonatkozó 2008-2020 közötti stratégiát a 2148/2008. (X.31.) számú Kormány határozat taglalja.

Az Európai Unió Tanácsa a megújuló forrásokból előállított energia támogatásáról szóló irányelv javaslatában (2008/0016/COD) Magyarország felé tervezett elvárások az alábbiak:

- a megújuló energia felhasználása 2020-ban összességében érje el a 186,3 PJ-t,
- a villamosenergia-termelésen belül a megújuló energiaforrások felhasználása 2020-ban érje el a 9470 GWh-t (79,6 PJ),
- a hőtermelésen belül megújuló energiaforrások felhasználása 2020-ban érje el a 87,1 PJ-t,
- az üzemanyag fogyasztáson belül a megújuló energiahordozó bázisú üzemanyagokat is tartalmazó bioüzemanyagok energiaértéke 2020-ban érje el a 19,6 PJ-t.

A megújuló energia felhasználását tekintve a legnagyobb potenciált a napenergia, a vízenergia, a biomassza/biogáz, a szélenergia, valamint a geotermikus energia hasznosítása adhatná, mind az önkormányzat, mind a vállalkozások, továbbá a lakosság esetében.

A településen az átlagos napsütötte órák száma éves viszonylatban 1800-1900 óra. Elmondható, hogy a *napenergia*, mint alternatíva, főleg házi rendszerek esetén, melegvíz, esetleg villamosenergia előállításra alkalmazható energiaforrás. Kis mértékben felhasználható fűtési szezonban ráségítő rendszernek.

A növényi termésből, növényi, állati hulladékokból, melléktermékekből, erdőgazdasági hulladékokból előállítható energiahordozó a *biomassza*, amely közvetlen elégetésével fűtési és használati melegvíz termelési energiaigények elégíthetők ki, biogázzá alakítva hő- és villamosenergia termelésre egyaránt alkalmas, bioetanollá alakítva üzemanyagként hasznosítható. Biomassza-biogáz előállítására az ország területén mindenhol, így Sormáson is van lehetőség. Az elégetése során keletkező CO₂ miatt, ma már nem tekintik annyira környezetbarátnak, mert bár az elégetése előtti oxigén termelése és az elégetése során keletkező CO₂ közel egyensúlyban van, csak amíg az oxigén termelése a beépített környezettől távolabbra esik, a környezet terhelő kibocsátás az beépített területen jelentkezik.

A *szélenergia* hasznosítására leginkább alkalmas térség Magyarországon az észak-nyugati országrész, de a dél-keleti területek is jelentős szélenergia kincsrel rendelkeznek.

A szélcsendes napok aránya 4,6%. Az átlagos szélesség 2,5 m/s körüli, a magasabb területeken megközelíti a 3 m/s-ot. Az átszellőzést az észak-déli irányú völgyek szélfolyosói bizosítják. (Forrás: A Nagykanizsai statisztikai kistérség környezetvédelmi programja 2005)

Esetleges létesítés esetén tekintettel kell lenni a település látványára, megjelenésére, melyen egy szélerőmű nem ronthat.

A föld belső hőjéből hasznosítható a *geotermikus energia*. Geológiai adottságok befolyásolják előfordulásának mértékét. Hasznosítására részben a termálvíz kitermelésével, részben a földhőszivattyúval történő alkalmazásával nyílik lehetőség. A földhőből hőszivattyúval kitermelt hőenergia közvetlenül fűtésre, használati meleg vízelőállítására hasznosítható, geoerőmű segítségével villamosenergia termelésre is alkalmas. A hőszivattyú használata telken belül realizálható, energiagazdálkodási szinten ma még nem érzékelhető hagyományos energiahordozó megtakarító hatása.

A településen, illetve környezetében *vízenergia* hasznosítása nem folyik.

1.7. Közlekedésszervezés

A település közlekedés-földrajzi fekvése kedvező. A falu az M7-es autópálya közelében, a 7-es főút mellett található, melyhez Sormás központjában csatlakozik a 6837 sz. Szepetneki bekötőút déli irányban. Jelentősebb út továbbá az észak felé, Homokkomárom irányába vezető stabilizált út, mely a zártkerti területekkel biztosítja az összeköttetést. A községnek vasúti kapcsolata nincs, a legközelebbi vasútállomás Nagykanizsán található. Légi szállításhoz a sármelléki repülőtér, tengeri szállításhoz a koperi, trieszti kikötő biztosít lehetőséget.

Az *országos közúthálózat* részeként az alábbi utak érintik a községet:

- M7 autópálya
- 7. számú főközlekedési út

Az állami közutak (Fő u., Kossuth L. u.) hossza 1,58 km. A belterületen a többi út (Petőfi S. u., Jókai u., Arany J. u., Béke u., Dózsa Gy. u.) a helyi Önkormányzat kezelésében lévő úthálózatot képezi.

Sormáson összesen az önkormányzati kiépített út hossza 9,3 km, míg a kiépítetlen utak hossza 42,3 km (ez az adat tartalmazza a közterek hosszát is). A kiépítetlen utak a település külterületén találhatóak. A kiépített utak hosszához közel azonos hosszban van a kiépített járdák hossza is, mely 7,1 km, ez a hosszúság 2007-től nem változott. (Forrás:

Közúti közösségi közlekedés

Sormás lakói a környező településekre közúton egyéni- és tömegközlekedési eszközökön juthatnak el. Az autóbuszjárat a helyi igényeknek teljesen megfelel. Az autóbusz közlekedést kiszolgáló buszmegálló helyeknél a településen belül öbölben vannak elhelyezve a tömegközlekedési járatok megállóhelyei. A Fő utcai és a Laktanyai megállóhelyek 900 m távolságra találhatóak egymástól. A tömegközlekedést az ÉNYKK Északnyugat-magyarországi Közlekedési Központ Zrt. biztosítja, a buszjáratok gyakorisága megfelelő. 27 járat indul munkanapokon Nagykanizsa-Sormás viszonylatban, míg Sormásról Nagykanizsára 31 járat indul. Nagykanizsa, mint a térség gazdasági, pénzügyi, kulturális központja közel van és munkahelyet jelent Sormás és a térség többi települése lakosságának. Az ingázók nagy száma miatt a reggeli és a délutáni csúcsidőben a járatok zsúfoltsága okozhat problémát. A környező községekbe történő eljutást a helyközi autóbuszjárat biztosítja.

Kerékpáros és gyalogosközlekedés

A Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza 3,7 km. A kerékpárút a főút déli oldalán, a belterület központjától Kiskanizsáig húzódik.

Az Országos Területrendezési Terv Szerkezeti Terve a Sormáson áthaladó 7-es számú főút tengelye mellett helyezi el az országos kerékpárút-törzshálózat községet átszelő elemét. A településtől így kerékpáron elérhetővé válik a Balaton, Letenyén keresztül Horvátország és Nagyatád felé Somogy megye.

Az Önkormányzat tervei között szerepel a kerékpárút-gyalogút közvilágításának kiépítése az Ipari Parkig.

Az Önkormányzati utak belterületi szakaszain a gyalogosok útpályán történő átvezetéseinél kijelölt gyalogos átkelőhelyek nincsenek (csak a Fő utcán van egy kijelölt gyalogos átkelőhely a Polgármesteri Hivatalnál), nem is indokoltak, beleset még nem történt.

Úgy a burkolt, mint a burkolatlan utcákban a gyalogos közlekedés érdekében kiépített szilárd burkolatú járdák találhatóak.

Parkolás

Sormás belterületén a Polgármesteri Hivatal mellett, a sportpályánál és a temetőnél lettek kialakítva parkolóhelyek.

A település belterületén az egyéb helyeken a keresztmetszeti elrendezés és a csekély forgalomnagyság lehetővé teszi az útpadkán történő megállásokat, várakozásokat.

1.8. Ivóvízellátás

Sormáson a komfortos közműellátás legfontosabb eleme a vezetékes ivóvíz ellátás, a település jelentős hányadán megoldott, a vízellátó hálózat a beépített területen minden utcában megépült. A település közüzemi vízellátását a Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt. (8800 Nagykanizsa, Kisfaludy u. 15/a.) biztosítja a Molnári vízmű kútjairól, a Mura menti vízbázisról. A Vízmű a minőségi, környezetvédelmi és élelmiszer-biztonsági célok elérése érdekében MSZ EN ISO 9001:2009, MSZ EN ISO 14001:2005 és MSZ EN ISO 22000:2005 szabványok szerinti integrált minőség-, környezetközpontú és élelmiszer-biztonsági irányítási rendszert működtet.

Sormás vezetékes ivóvízhálózat teljesen kiépült, a község lakásainak 96%-a rendelkezik vízbekötéssel. 2015-ben az összes szolgáltatott víz mennyisége 31,95 ezer m³ volt, mely mennyiség lényegesen nem változott az elmúlt 8 évben. A háztartásoknak szolgáltatott víz aránya a összes szolgáltatott víz mennyiségére tekintettel 76%.

A közüzemi vízhálózat hossza 6,9 km. A hálózaton nincsen üzemelő közkifolyó.

A volt zártkerti területeken nincs vezetékes vízellátás, a település középtávú elképzelései között szerepel a vízellátás kiépítése.

A vezetékes ivóvízzel nem rendelkező ingatlanoknál, de a vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlanoknál is jellemző a házi kutak használata, melyet a nem ivóvíz minőségű vízellátásra, jellemzően locsolásra használnak, mivel a házi kutak vize talajvízből, az első vízadó rétegből nyert víz, amelynek minősége bizonytalan. Különösen a nagy zöldfelülettel, kerttel rendelkező ingatlanok fenntartási költségeik csökkentésére, a locsolóvíz ellátásukra saját vízbeszerzést, házi kutat üzemeltetnek. A házi kutakról felmérés-nyilvántartás nem áll rendelkezésre.

1.9. Kommunális szennyvízkezelés

Sormásnak elválasztott rendszerű szennyvíz-csatornahálózata van. A háztartások 92,6%-a rácsatlakozott a csatornahálózatra. A háztartásokból a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban elvezetett szennyvíz mennyisége 28,84 ezer m³ volt 2015-ben.

A keletkező szennyvizeket a település UNIR típusú szennyvíztelepén tisztítják meg mechanikai és kémiai fokozatokkal. Az üzemeltető a Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt. (Nagykanizsa). A szennyvíztelep kapacitása 150 m³/nap.

A település azon lakosságánál akik nem kötöttek rá a kiépült szennyvízcsatorna hálózatra - 4 db ingatlan-, de ivóvízbekötéssel rendelkeznek, ott szükségyszerűen folyékony hulladék (szennyvíz) is keletkezik. Az ingatlanok tulajdonosai a keletkező szennyvizeket házi medencékbe gyűjtik, amely az általános tapasztalatok szerint többnyire szikkasztóként üzemelnek, szennyezve a felszín alatti vizeket. Azon háztartásoknál, melyek a szennyvízcsatorna hálózatra nem kötöttek rá, és számlával nem tudják hitelt érdemlően igazolni a szennyvíz elszállítását, az Önkormányzat által kivetett talajterhelési díjat, 1.200,- Ft/m³-ot kell fizetniük.

A község területén egy húsfeldolgozó üzem működik, ahol a keletkező ipari jellegű szennyvíz kezelését egyedileg oldják meg.

A meglévő csatornák állapota megfelelő, funkciójukat el tudják látni, ezért ezek áttervezése, átépítése nem indokolt.

Problémák:

- Nem teljes körű a szennyvízcsatorna-hálózatra történő rákötés,
- Amennyiben a közcsatorna hálózatra nem csatlakozó ingatlanok tulajdonosai a keletkező szennyvizeket szikkasztják, ezzel a felszín alatti és felszíni vizeket szennyezik.

1.10. Csapadékvíz-elvezetés

A térség vízháztartási viszonyaira az erős lefelé irányuló vízmozgás jellemző, ezért nagyobb esőzések alkalmával vízállásos területek jellemzően nem alakulnak ki.

A csapadékvizek részben az ingatlanokon elszikkadnak, részben nyílt árkokban kerülnek elvezetésre. Csapadékvíz-elvezető árok minden utcában kiépítésre került, mely rendszert folyamatosan karban kell tartani. Azonban az Önkormányzatnak a visszaszoruló közmunkaprogram következtében nem áll rendelkezésre megfelelő számú foglalkoztatott a karbantartásra.

A csapadékvizek befogadója a település kis-vízfolyása a Mántai-patak.

Az Önkormányzatnak a fejlesztések melletti elköteleződést mutatja, hogy megvalósult a Dózsa György u. 1-5. szám előtti közterület rendezése.

Figyelemmel az éghajlatváltozásból eredő csapadékintenzitás növekedésére, szükséges egyrészt az elvezetés helyett a csapadékvízzel való gazdálkodás előtérbe helyezése.

A vizek jó ökológiai állapota szorosan összefügg az éghajlatváltozással. A vízgazdálkodásban elsősorban extrém hidrometeorológiai eseményekre, szélsőséges csapadékviszonyokra kell felkészülni, amelyek egyrészt fokozódó árvízveszélyt, másrészt szárazságot eredményezhetnek. Az éghajlatváltozás következményeként várhatóan kevesebb víz áll majd rendelkezésre, különösen az öntözés számára, de helyenként - a területi különbségek miatt - az ivóvízellátásra használt készletek is veszélybe kerülhetnek. A kisvízi hozamok csökkenése érzékenyebbé teszi a vízfolyásokat a szennyezőanyag-terhelésekkel szemben. Az éghajlatváltozás és a vízgazdálkodás integrált - a fenntarthatóságot messzemenően figyelembevevő - megközelítése indokolt.

Problémák:

- A csapadékvíz elvezető művek néhol nem megfelelő állapota.
- Hordalékfogó és egyéb víztisztaságot biztosító műtárgyak hiánya.
- Belterületi védekezési terv, vízkárelhárítási terv hiánya.

1.11. Ár- és belvízvédelem

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi besorolását a 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet határozza meg a legveszélyeztetettebb településrész helyzete alapján. A rendelet Sormás települést a nem veszélyeztetett települések közt tartja nyilván.

Mély fekvésű, lefolyástalan területek ugyan jellemzően nincsenek, azonban a Petőfi u. egyes ingatlanain belvíz kialakulhat. A kisebb esésű laposabb területekről is elvezethető a felszíni víz a csapadékvíz elvezető művek kiépítésével. A belterületi csapadékelvezető csatornák kiépítettek, karbantartásukra folyamatosan figyelni kell.

A csapadékvíz elvezető művek karbantartását az Önkormányzat végezteti el közmunka program keretében szükség szerinti takarítással és kaszálással, illetve gépi munkával küldő vállalkozó bevonásával.

Figyelmet kell fordítani a befogadó vízfolyás közvetlen környezetének tisztán tartására is (gyomnövényzet irtása, stb.).

Az önkormányzati védekezésnek alapvetően az alábbi feladatokat kell ellátnia:

- Vízkárelhárítási terv összeállítása,
- A víz célzott irányítása árkok, csatornák között, továbbá a vízvisszatartása, majd továbbvezetése,
- A felszínen "megállt" csapadékvíz összegyűjtése és rendezett elvezetése a befogadó helyekre.

1.12. Települési vízgazdálkodás, vízkármegelőzés és elhárítás alapvetései

A csapadék- és belvízgazdálkodás során a vízelvezetés mellett kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a vízviisszatartás, a tározás, a vízátervezés, a bel- és külterületi vízrendezés összhangjának biztosítása, a műszaki igényszinthez közelítő fenntartás, karbantartás. A vízelvezetésről a csapadék- és belvízgazdálkodásra való áttérés hozzájárul a klímaváltozás hatására jelentkező szélsőséges helyzetek mérsékléséhez, a vizes élőhelyek ökológiai vízigényének kielégítéséhez és a gazdaságos mezőgazdasági termelés megvalósításához.

A belterületi vízrendezés a települési vízgazdálkodás fontos területe. Magába foglalja a felesleges csapadékot és belvizeket összegyűjtő és elvezető zárt vagy nyílt belvízcsatorna hálózat kiépítését, a nyílt csatornák, településen áthaladó kisvízfolyások és tavak meder- és partrendezését, előbbieket vízzállító-képességének visszaállítását, azaz rekonstrukcióját.

A napjainkban tapasztalható klímaváltozás következményeként várható változékony, szélsőséges időjárás, a növekvő mennyiségű és intenzitású csapadék méretnövelő hatással van a csapadékcatornázási infrastruktúrára. A szállító műtárgyaknál növelt méretezési csapadék figyelembe vétele esetén növekedhet a csőátmérő vagy a fenékszélesség, amennyiben vízhozam-kiegyenlítő létesítmények nincsenek megvalósítva, illetve tervezve. A mennyiséget szabályozó műtárgyak esetében a hatékony tározó-térfogat kialakítása a feladat, azaz a kialakuló és elvezetendő vízhozam csökkentése. A záporkiömlő műtárgyak üzemelésére szintén befolyással van a változó klíma.

A lehulló csapadék növekedése a korábbi tervezési alapadatokhoz képest fokozott terhelést eredményez a létesítmények számára és ez fokozódó fenntartási igényt is jelent. Mind mennyiségi, mind minőségi szabályozó műtárgyak esetén szükséges a gyakoribb karbantartás.

Csupán a klímaváltozás hatását kompenzálni a meglévő infrastruktúra felújításával, átépítésével nem tanácsolható, egyrészt a fennálló bizonytalanságok, másrészt a többnyire felszín alatti csatornák rehabilitációjának rendkívül költséges volta miatt. Amennyiben az Önkormányzat más okból határozna a felújítás mellett, akkor a tervezés során célszerű figyelembe venni a várható változásokat, mely esetben települési hidrológiai modell futtatásával igazolható az átépítés, méretnövelés szükségessége.

A csapadékvíznek a keletkezés helyén, illetve a felszíni lefolyás szakaszában történő szabályozása egyfajta eszköz a természeti készletek fenntartható használata szempontjából, mert mérsékli a csatornahálózat és a szennyvíztisztító telep terhelését, továbbá lehetővé teszi az ivóvíz felhasználás csökkentését, ezáltal beruházási és fenntartási költségcsökkenést eredményez.

Javasolt a keletkezés helyén történő szabályozás végleges elhelyezéssel, illetve lefolyás-késleltetéssel. Az előbbi többnyire beszivárogtatást jelent. Feltéve, hogy a talaj megfelelő és a vízminőség is jó, a beszivárogtatás talajvízdúsítást eredményez és a településen áthúzódó vízfolyások alap-vízhozamának fenntartásához is hozzájárul, ugyanakkor azok árvízi kockázatát csökkenti, ill. vízminőségét javítja. A keletkezés helyén történő csapadékvíz elhelyezés a vízi élőhelyek megőrzésében, vagy újak kialakításában is szerepet játszik.

Nem felejtendő el, hogy a csapadékvízbe különféle szennyeződések kerülhetnek, ezért - mielőtt a befogadóba kerülne - minőségi kezelése elengedhetetlen.

A vízgazdálkodás a település komplex gazdálkodási rendszerének része. A településgazdálkodás különböző elemei kölcsönhatásban vannak egymással, így a vízellátás és a csatornázás hálózatainak és egész rendszerének illeszkednie kell Sormás települési szerkezetéhez, adottságaihoz, más infrastruktúrák által meghatározott feltételekhez.

A csapadék- és belvízgazdálkodás lehetséges fejlesztési irányai:

- a vízi közművek elhelyezése úgy, hogy az a településképre, a felszín kialakítására kedvező hatást gyakoroljon,
- a csapadékvíz elhelyezésének a fenntarthatóság elveit követő megoldásai esztétikai élményt, rekreációs, kulturális és egyéb lehetőséget is nyújtson,
- a csapadékvizet és esetenként a szennyvizet is be kell vonni a hasznosítás-újrahasznosítás folyamatába,
- a csapadékvíz szennyezettsége esetenként jelentősebb mértékű lehet, mint a kommunális szennyvízé, véletlenszerű előfordulása, stresszserű hatással járhat a befogadóra nézve, ezért kezelése mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt szükséges,
- lakosság aktív szerepvállalásának elősegítése a fenntarthatósággal kapcsolatos témákban,
- hosszú távon megbízhatóan működő csatornarendszer építése megfelelő csapadék számítási mód alkalmazásával,
- a belterületi és a külterületi vízrendezés összehangolása.

2. ÖSSZEFOGLALÁS, SWOT-ANALÍZIS

Sormáson a környezeti elemek, az élővilág, a természet, a táj, a települési és az épített környezet alapvető, maradandó vagy visszafordíthatatlan károsodást nem szenvedett. A településen élő lakosság, valamint az ott dolgozók egészségét veszélyeztető tartós hatás nem áll fenn. A feltárt környezeti problémák jól lehatárolhatók, tervszerű beavatkozásokkal felszámolhatók, illetve célirányos beruházásokkal kezelhetők.

A talaj az élelmiszer- és takarmánynövények, a szerves nyersanyagok természetének alapja, növényi tápanyagok és csapadékvíz tárolója, szűrő, puffer és a talajvíz tisztítója, közvetítője és újraképzője, a talajlakó élőlények társulásának élettere. Ezért is rendkívüli jelentőségű ennek az igen törékeny rendszernek a védelme a károsító hatásoktól.

A talajszennyezettség az állattartás következtében meglévő trágyatárolási gyakorlat ellenére kis fokú, a legfontosabb szennyező a mezőgazdaság. A szennyezések többsége pontszerű, így kiterjedt közvetlen és közvetett egészségkárosító hatással várhatóan nem kell számolni.

A település levegő-állapotának szempontjából pozitívumnak értékelhetjük, hogy a településen nincsenek terhelést jelentő ipari üzemek. Jelentős légszennyező tevékenység jellemzően a közlekedési forgalomból adódik.

A település vezetékes gázzal 86%-ban ellátott, ezért a fűtésből származó levegőszennyezés nem jelentős, azonban a hagyományos tüzelőanyagok égetésével még számolni kell a településen.

A levegő portterhelését a viszonylag nagy területet jelentő szilárd burkolattal nem rendelkező utak és a mezőgazdasági művelés alatt álló földterületek felporlása (nem megfelelő agrotechnika folytán) okozhatják.

A zaj- és rezgésterhelést elsősorban a 7. számú főút, a 6837 számú összekötő út településen átvezető szakaszán, valamint a településen a belterületi utakon zajló forgalom okozzák.

A község belterületén a meglévő zöldfelületek rendezettek, állapotuk jónak mondható. Az Önkormányzat nagy gondot fordít a közterületek és utak melletti zöldterületek gondozására, karbantartására, sajnos a személyi feltételek nem elegendőek.

A felszíni és talajvizek esetleg előforduló szennyezőanyagaival közvetlenül elvileg nem kerül kapcsolatba a lakosság.

Sormáson az utakról a csapadékvíz nyílt árkok vezetik le. Beépített területeken szükséges az utcai árokhálózat (árkok, utak és gépjárműbeállók alatti áttereszek) jó karbantartása, burkolása.

A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma 310 db, amely a teljes lakásállomány 96%-a volt 2017-ben, gyakorlatilag teljes az ellátottság a településen. Az ivóvíz minősége jónak mondható. A településen a szennyvízcsatorna-hálózat kiépült, a rákötések aránya 97%-os.

A települési szilárd hulladék elszállítása megoldott. A szelektív hulladékok gyűjtését egy gyűjtőszigetről oldja meg a szolgáltató. A szelektív hulladékgyűjtés a papír, műanyag, fém és üveg frakciókra terjed ki. A lakosság körében keletkező veszélyes hulladékok gyűjtése is megoldott, a lakosságban tudatosítani kell e hulladékok rendezett gyűjtésének fontosságát. Illegális hulladéklerakás a település néhány pontján tapasztalható.

A település normál villamosenergia ellátása teljesen, gázellátása megoldott. A környezetkímélő megújuló energiaforrásokra támaszkodó megoldások népszerűsítése szükséges lenne.

Sormás közlekedés-földrajzi helyzete, közlekedési kapcsolatai megfelelőnek mondhatók, az igényeknek megfelelő szervezettségű a tömegközlekedése is. Kerékpárút a településen a 7. számú főút mellett került kiépítésre.

Nagy figyelmet kell szentelni a felszíni vizek elvezetésére.

Sormás lehetősége természeti értékei vonatkozásában (erdőségek, különleges állatvilág), az ehhez kapcsolódó turizmus fejlesztésében rejlik, ez erősítheti egyben a település gazdasági fejlődését is. A turizmus fellendítésével kapcsolatos fejlesztések (természetjáró, aktív turisztikai elemek, stb.), a tömegközlekedés javítása, az átmenő forgalom csillapítása, a közlekedésbiztonság javítása (kerékpárút fejlesztése, parkolási lehetőségek bővítése) többségében még várat magára.

A település a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet értelmében Sormás katasztrófavédelmi besorolása III. osztály. A III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a polgári védelmi szervezetek létszáma a rendelet 18. § (1) bekezdésben meghatározott létszám fele, azaz 10 fő.

A település legfontosabb, megőrzendő értékei és legfontosabb megoldandó problémái:

Legfontosabb értékek:

- Jó megközelíthetőség, kedvező fekvés
- Kedvező természeti, táji értékek
- Jó infrastrukturális ellátottság, korszerű szennyvízkezelés, tiszta ivóvíz
- A település levegőminőségi állapota kedvező
- Zöldterületek gondozottsága
- Környezettudatos hulladékgazdálkodás

Legfontosabb környezetvédelmi problémák:

- Illegális hulladéklerakás
- Helyi komposztálási lehetőség megoldatlan
- Forgalom okozta levegő-, zaj- és rezgésterhelés a 7-es út környezetében
- A vizek élővízbe vezetése előtti hordalékfogók hiánya, feliszaposodás, szállítóképesség romlás
- Alacsony közhasználatú zöldfelületi ellátottság
- A lakosság szemlélete a környezeti problémák iránt

Az összegyűjtött adatok értékelésénél alkalmazott módszer a SWOT-analízis. Amely a bemutatja a belső adottságoknál Sormás erősségeit (Strength) és gyengeségeit (Weakness), míg a külső hatások és tényezők szempontjából a település lehetőségeit (Opportunities) és hogy milyen veszélyekre számíthat (Threats).

A **SWOT-analízis** a 2005-ben készült Környezetvédelmi Program releváns azoknak a jelenre is érvényes megfogalmazásait figyelembe veszi.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - jó átszellőzési viszonyok, jelentős kondicionáló felületek - a természeti erőforrás sokrétű használatának lehetősége (erdők, legelők, kaszálók, szántók, szőlők) - védett növényritkaságok, természetes növénytársulások előfordulása - kiterjedt erdőségek - értékes vizes élőhelyek - szőlőhegy, mint kiemelkedő táji érték - laza, falusias épített környezet - jelentős zöldfelületi állomány - jó infrastrukturális ellátottság - jó megközelítési lehetőség (Nagykanizsa közelsége) - Kiskanizsáig kiépült kerékpárút - jó minőségű út a zártkertbe - korszerű szennyvízkezelés 	<ul style="list-style-type: none"> - helyi értékvédelmi rendelet hiánya - szőlő-gyümölcsös területek alulhasznosítása miatt a táji érték eltűnése - kihasználatlan turisztikai lehetőségek, az ehhez szükséges infrastruktúra és marketing tevékenység hiánya - közepes és nagy cégek hiánya - termelők összefogásának hiánya - ingázók nagy száma - öregedő lakosság - szabadidő kulturált eltöltése feltételének hiánya - a lakosság és a civil szervezetek nehezen mozgósíthatók - balesetveszélyes csomópontok - 7-es számú főút forgalma okozta zaj- és rezgésterhelés - közúti forgalom egészségkárosító hatásai - illegális hulladéklerakás

<ul style="list-style-type: none"> - kommunális hulladékok szervezett gyűjtése, elszállítása megoldott - aktív munkaképes korúak nagy száma - természeti erőforráson alapuló gazdálkodási lehetőségek (mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás) - alapellátás helyben biztosított - művészeti hagyományok (zene, tánc) - civil szervezetek jelenléte - vállalkozási aktivitás - a település gazdasági centrumokhoz mért elérhetősége kedvező - széleskörű sportolási lehetőség - nincsenek jelentős környezetterhelést okozó ipari tevékenységek 	<ul style="list-style-type: none"> - környezettudatos szemlélet hiánya - gyógyszerár hiánya - érdeklődés hiánya a lakossági tájékoztatásokon - belterületi állattartás okozta bűzterhelés - kemikáliák ellenőrizetlen, esetlegesen túlzott használata a háztáji élelmiszertermelésben - belvízveszélyes helyek a belterületen -
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - energiafelhasználás hatékonyságának növelése, a megújuló energia hasznosítása - helyben történő termékfeldolgozás - Ipari Park fejlesztése - állami és EU-s támogatások, magántőke bevonása - sport és szabadidős infrastruktúra fejlesztés - a természeti értékek, a vizes élőhelyek védelme - helyi értékvédelmi rendelet megalkotása - építészeti hagyományok ápolása, a helyi értékek védelme - zöldfelületek használati értékének növelése - mezőgazdasághoz kapcsolódó termékfeldolgozás - a táji adottságokkal jól harmonizáló extenzív tájgazdálkodási formák elterjedése - extenzív mezőgazdaság bevezetése - extenzív állattartás megvalósítása - ökológiai gazdálkodás elterjedése - minőségi élelmiszertermelés a kiskertekben - településkép javítása - települési infrastruktúra (kerékpárút, járdák) fejlesztése - belterület közlekedésének szabályozása (forgalomcsillapítást előidéző forgalomtechnikai megoldások alkalmazása) 	<ul style="list-style-type: none"> - légszennyező létesítmények megjelenése az autópálya vonzásában - tőkeerős befektetők és cégek hiánya - nő a szociálisan rászorulóak száma - a mezőgazdaságban a szélsőséges időjárási viszonyok (aszály, belvíz, vihar stb) - a támogatási források szűkülése - az önkormányzat és intézményei anyagi feltételeinek romlása - turisztikai beruházások meghiúsulása - intézmény korszerűsítés elmaradása - társadalmi szolidaritás hiánya (egyének és gazdasági élet szereplői között) - lakosság egészségi állapotának romlása - üdülés megjelenésével a vizes élőhelyek fokozottabb terhelése - talajszennyező források fennmaradása következtében a talaj minőségének további romlása - közúti közlekedés talajszennyező hatásai - táji, természeti értékek pusztulása, értékes élőhelyek beszűkülése - a külterületen tájba nem illő létesítmények megjelenése - az autópálya, az Ipari Park természeti környezetre gyakorolt negatív hatása - építészeti értékek, települési karakterjegyek eltűnése - a zöldfelületek állapotában állagromlás a légszennyező anyagok növekedése miatt - a hulladékok mennyiségének növekedése - illegális hulladéklerakás fennmaradása - a zaj- és rezgésterhelés fennmaradása

<ul style="list-style-type: none"> - tőkeerős cégek betelepülése - civilszervezetek erősödése - lerakásra kerülő hulladékok csökkentése - szemléletformálás a környezeti problémák terén, környezeti nevelés - közösségi élet színesítése - lakossági érdekek érvényesülése az önkormányzati döntésekben 	<ul style="list-style-type: none"> - helyi kötődések megszűnése - környezetterhelő gazdasági létesítmények megjelenése - faluközösség bomlása - lakossági érdektelenség az önkormányzati döntéseknél - az egészségre ártalmas anyagok mennyiségének növekedése - beteg emberek számának növekedése - környezetszennyező tevékenységek megjelenése - a 7. számú főút mentén a balesetveszély fennmaradása
--	--

Sormás, 2017. 12. 15.

Pócze Edit Márta sk.
polgármester

Határozati javaslat:

Sormás Község Önkormányzat Képviselő-testülete a lakóhely környezeti állapotáról a lakosság tájékoztatása beszámolót elfogadja, és felkéri a polgármestert, hogy azt 2017. december 31-ig a község hivatalos honlapjára tegye fel.

Határidő: 2017. december 31.
Felelős. polgármester